

Μάθημα 10^ο-11^ο:
Όδύσσεια, ζ 101-197

Λεξιλόγιο:

- (ή) μολπή, -ῆς: τραγούδι και χορός
- (κατ') οὔρεα → Αττ. (κατ') ὄρη
- (ή) ἰοχέαιρα: αυτή που ρίχνει βέλη, η τοξοβόλος
- περιμήκετος, -ος, -ον: πολύ ψηλός, πανύψηλος
- (τοῖς) κάπρισι καὶ (ταῖς) ώκειης ἐλάφοισι → Αττ. (τοῖς) κάπροις καὶ (ταῖς) ώκείαις ἐλάφοις
- (αί) κρυῖραι → Αττ. (αί) κόραι
- (Διὸς) αἰγίοχοιο → Αττ. (Διὸς) αἰγίοχου (αἰγίοχος, -ος, -ον: που κρατάει την αιγίδα)
- ἀγρονόμος, -ος, -ον: που διαμένει στους αγρούς
- γέγηθε → γ' εν. πρόσωπο οριστικής παρακειμένου του ρήματος γηθέω (: χαίρομαι)
- πασάων → Αττ. πασῶν
- (τὸ) κάρη → Αττ. (τὸ) κάρα
- ρεῖα = ρέα = ράδιως: εύκολα, με άνεση
- ἀρίγντος, -η, -ον: διακεκριμένος, επιφανής
- πέλω/ πέλομαι: είμαι
- (ταῖς) ἀμφιπόλοισι → Αττ. (ταῖς) ἀμφιπόλοις
- μεταπρέπω: ξεχωρίζω
- ἀδμής (ό, ή): ανύπαντρός, άγαμος

- νέεσθαι → επικός τύπος απαρεμφάτου ενεστώτα του ρήματος νέομαι (: επανέρχομαι, επιστρέφω)
- πτύξασα → ονομαστική ενικού θηλυκού γένους μετοχής αορίστου του ρήματος πτύσσω (: διπλώνω)
- (τὸ) εἶμα, -ατος: το ένδυμα
- ἔγροιτο → γ' εν. πρόσωπο ευκτικής αορίστου β' του ρήματος ἐγείρομαι (: ξυπνώ)
- (ἡ) ἐνῶπις, -ιδος: που έχει ωραία όψη
- (ἡ) βασίλεια: πριγκίπισσα
- ἄμαρτε → Αττ. ἥμαρτε
- βαθείη δ' ἔμβαλε δίνη → Αττ. βαθεία δ' ἐνέβαλε δίνη
- ἄυσαν → επικός τύπος γ' πληθ. προσώπου οριστικής αορίστου του ρήματος ἀϋώ (: κραυγάζω)
- ἔγρετο → επικός τύπος γ' εν. προσώπου οριστικής αορίστου β' του ρήματος ἐγείρομαι (: ξυπνώ)
- ὥρμαινε → γ' εν. πρόσωπο οριστικής παρατατικού του ρήματος ὀρμαίνω (: συλλογίζομαι, διαλογίζομαι, σταθμίζω)
- τέων = τίνων
- θεουδής, -ής, -ές: που σέβεται τον θεό
- (τῶν) κουράων → Αττ. (τῶν) κορώων
- ἀμφήλυθε → επικός τύπος γ' εν. προσώπου οριστικής αορίστου β' του ρήματος ἀμφέρχομαι (: περικυκλώνω)
- ἀϋτή (ἡ): κραυγή
- (τῶν) νυμφάων → Αττ. (τῶν) νυμφῶων
- αἰπεινός, -ή, -όν: υψηλός, υπερήφανος
- (τὸ) κάρηνον: βουνοκορφή
- (τὸ) πῖσος, -εος: λιβάδι
- ποιήεις, -εσσα, -εν: πλούσιος σε πράσινο
- αὐδήεις, -εσσα, -εν: που μιλά με ανθρώπινη φωνή
- πειρήσομαι → επικός τύπος α' εν. προσώπου οριστικής μέλλοντα του ρήματος πειράομαι (: προσπαθώ, δοκιμάζω)

- (ὁ) πτόρθος, -ον: κλωνάρι, βλαστάρι
- (οὗτος) κλάσε → επικός τύπος γ' εν. προσώπου οριστικής αορίστου του ρήματος κλάω (: σπάζω, αποκόπτω)
- (χειρὶ) παχείη → Αττ. (χειρὶ) παχείᾱ
- (περὶ) χρῶι → Αττ. (περὶ) χρωτί ([ὁ] χρώς, -τός: επιφάνεια του σώματος, επιδερμίδα)
- (τὰ) μήδεα: (ανδρικά) γεννητικά ὄργανα
- (ὁ) φώς, -τός: ἄνδρας
- βῆ → Αττ. ἔβη
- ἴμεν → Αττ. ἰέναι (→ απαρέμφατο ενεστώτα του ρήματος εἶμι [: πηγαίνω, πορεύομαι])
- ὀρεσίτροφος, -ος, -ον: που ἔχει ανατραφεί στα βουνά
- (τῇ) ἀλκί: στη δύναμη
- ὑόμενος → ονομαστική ενικού αρσενικού γένους μετοχής ενεστώτα του ρήματος ὕομαι (: βρέχομαι)
- ἀήμενος → ονομαστική ενικού αρσενικού γένους μετοχής ενεστώτα του ρήματος ἄημαι (: «δέρνομαι» από τον αέρα)
- ὅσσε: τα δύο μάτια (δυϊκός αριθμός)
- δαίομαι: φλέγομαι, καίγομαι
- ὀϊεσσιν → επικός τύπος δοτικής πληθυντικού του τριτόκλιτου ουσιαστικού (ὁ/ῆ) ὄϊς, -ος (: πρόβατο)
- ἀγρότερος, -α, -ον: ἄγριος
- κέλομαι: παραινῶ, προτρέπω, παροτρύνω
- (τὰ) μῆλα: μικρό κοπάδι (από πρόβατα ή κατσίκες)
- πυκινός, -ή, -όν: συμπαγής, ασφαλισμένος
- (ὁ) δόμος, -ον: μαντρί
- (ταῖς) κούρησιν ἐνπλοκάμοισιν → Αττ. (ταῖς) κόραις ἐνπλοκάμοις
- (ῆ) χρεῖω, -οῦς: ἀνάγκη, ἔλλειψη
- ἰκάνω: φθάνω, πλησιάζω, προσεγγίζω
- σμερδαλέος, -α, -ον: φοβερός στην όψη, αποκρουστικός
- αὐτῆσι → Αττ. αὐταῖς

- $\varphi\acute{\alpha}\nu\eta \rightarrow \text{Αττ. } \underline{\xi}\varphi\acute{\alpha}\nu\eta$
- $\kappa\epsilon\kappa\alpha\kappa\omega\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\varsigma \rightarrow$ ονομαστική ενικού αρσενικού γένους μετοχής παρακειμένου του ρήματος $\kappa\alpha\kappa\acute{o}\omicron\mu\alpha\iota$ (: βρίσκομαι σε κακή κατάσταση)
- $\tau\rho\acute{\epsilon}\sigma\sigma\alpha\nu \rightarrow$ επικός τύπος γ' πληθ. προσώπου οριστικής αορίστου του ρήματος $\tau\rho\acute{\epsilon}\omega$ (: τρέπομαι σε φυγή από τον φόβο μου)
- $\acute{\alpha}\lambda\lambda\upsilon\delta\iota\varsigma \acute{\alpha}\lambda\lambda\eta$: η μία εδώ, η άλλη εκεί
- $(\eta) \eta\acute{\iota}\omega\nu, -\acute{o}\nu\omicron\varsigma$: όχθη ποταμού
- $\pi\rho\acute{o}\chi\omega$: εξέχω, προεξέχω
- $\mu\acute{\epsilon}\nu\epsilon \rightarrow \text{Αττ. } \underline{\xi}\mu\epsilon\nu\epsilon$
- $\theta\eta\kappa\epsilon \rightarrow \text{Αττ. } \underline{\xi}\theta\eta\kappa\epsilon$
- $\acute{\epsilon}\kappa\dots\acute{\epsilon}\lambda\epsilon\tau\omicron/ \acute{\epsilon}\xi\acute{\epsilon}\iota\lambda\epsilon\tau\omicron \rightarrow \gamma' \text{ εν. πρόσωπο οριστικής αορίστου } \beta' \text{ του ρήματος } \acute{\epsilon}\xi\alpha\iota\rho\acute{\epsilon}\omicron\mu\alpha\iota$ (: αφαιρώ κάτι από κάποιον)
- $(\tau\acute{o}) \gamma\nu\iota\omicron\nu, -\omicron\nu$: μέλος του σώματος
- $\sigma\tau\eta \rightarrow \text{Αττ. } \underline{\xi}\sigma\tau\eta$
- $\acute{\alpha}\nu\tau\alpha$: πρόσωπο με πρόσωπο (επίρρημα)
- $\sigma\chi\omicron\mu\acute{\epsilon}\nu\eta \rightarrow$ ονομαστική ενικού θηλυκού γένους μετοχής αορίστου β' του ρήματος $\acute{\epsilon}\chi\omicron\mu\alpha\iota$ (: συγκρατούμαι, παραμένω στη θέση μου)
- $\mu\epsilon\rho\mu\eta\rho\acute{\iota}\zeta\omega$: είμαι σκεπτικός, μηχανεύομαι, αμφιταλαντεύομαι
- $\lambda\acute{\iota}\sigma\sigma\omicron\mu\alpha\iota$: ικετεύω, παρακαλώ
- $(\tau\omicron\iota\varsigma) \acute{\epsilon}\pi\acute{\epsilon}\sigma\sigma\iota\nu \mu\epsilon\iota\lambda\iota\chi\acute{\iota}\omicron\iota\varsigma \rightarrow \text{Αττ. } (\tau\omicron\iota\varsigma) \underline{\acute{\epsilon}\pi\epsilon\sigma\iota\nu \mu\epsilon\iota\lambda\iota\chi\acute{\iota}\omicron\iota\varsigma}$
- $\acute{\alpha}\pi\omicron\sigma\tau\alpha\delta\acute{\alpha}$: εξ αποστάσεως (επίρρημα)
- $(\tau\bar{\omega}) \varphi\rho\omicron\nu\acute{\epsilon}\omicron\nu\tau\iota \rightarrow \text{Αττ. } (\tau\bar{\omega}) \underline{\varphi\rho\omicron\nu\omicron\upsilon\nu\tau\iota}$
- $\delta\omicron\acute{\alpha}\sigma\sigma\alpha\tau\omicron = \acute{\epsilon}\delta\omicron\zeta\epsilon$: φάνηκε (απρόσωπο ρήμα)
- $\chi\omicron\lambda\acute{o}\omicron\mu\alpha\iota$: είμαι θυμωμένος
- $\varphi\acute{\alpha}\tau\omicron \rightarrow \text{Αττ. } \underline{\xi}\varphi\alpha\tau\omicron$ (> φημί)
- $\gamma\omicron\nu\nu\omicron\mu\alpha\iota$: ικετεύω, εκλιπαρώ, θερμοπαρακαλώ
- $(\sigma\acute{\upsilon}) \underline{\acute{\epsilon}\sigma\sigma\iota} \rightarrow \text{Αττ. } (\sigma\acute{\upsilon}) \underline{\acute{\epsilon}\iota}$ ($\rightarrow \beta' \text{ εν. πρόσωπο οριστικής ενεστώτα του ρήματος } \acute{\epsilon}\iota\mu\iota$)
- $(\Delta\iota\omicron\varsigma) \mu\epsilon\gamma\acute{\alpha}\lambda\omicron\iota\omega \rightarrow \text{Αττ. } (\Delta\iota\omicron\varsigma) \underline{\mu\epsilon\gamma\acute{\alpha}\lambda\omicron\upsilon}$
- $(\eta) \varphi\nu\eta$: ανάστημα
- $\acute{\alpha}\gamma\chi\iota\sigma\tau\alpha$: πάρα πολύ κοντά (επίρρημα)

- *είσκω*: παρομοιάζω, παραβάλλω, συγκρίνω
- *ναιετάω*: κατοικώ
- (*ταῖς*) *εὐφροσύνησι* → Αττ. (*ταῖς*) *εὐφροσύναις*
- *λαίνομαι*: ευφραίνομαι, νιώθω ευχαρίστηση με κάτι
- *ἐννεκα σεῖο* → Αττ. *ἐνεκα σοῦ*
- *λεύσσω*: απενίζω, βλέπω, παρατηρώ
- (*τὸ*) *θάλος, -ους*: «βλαστάρι» (για νέο άνθρωπο που βρίσκεται στην ακμή του)
- *εἰσοιχνεῦσαν* → επικός τύπος αιτιατικής ενικού θηλυκού γένους μετοχής ενεστώτα του ρήματος *εἰσοιχνέω* (: εισέρχομαι)
- (*τὸ*) *κῆρ* καρδιά (*κῆρ*: με όλη την καρδιά, ολόψυχα [ως επίρρημα στον Όμηρο])
- *μακάρτατος, -η, -ον*: αυτός που πρέπει να θεωρείται ο πιο ευτυχισμένος, ο πιο αξιοζήλευτος
- *ἔξοχον ἄλλων*: ασύγκριτα, πάνω από τους άλλους
- (*τοῖς*) *ἔδνοισι* → Αττ. (*τοῖς*) *ἔδνοις* ([τὰ] *ἔδνα*: γαμήλιο δώρο του μνηστήρα για τη νύφη ή τους γονεῖς της, «προίκα»)
- *βρίσας* → ονομαστική ενικού αρσενικού γένους μετοχής αορίστου του ρήματος *βρίθω* (: υπερισχύω, επικρατώ ως προς)
- *ἴδον* → Αττ. *εἶδον*
- (*τοῖς*) *ὀφθαλμοῖσιν* → Αττ. (*τοῖς*) *ὀφθαλμοῖς*
- *εἰσοράω*: παρατηρώ με θαυμασμό, αντικρίζω
- *τοῖος, -α, -ον*: τέτοιος, -α, -ον
- (*τὸ*) *ἔρνος*: νεαρό βλαστάρι
- *κεῖσε* = *ἐκεῖσε*: προς τα εκεί (επίρρημα)
- *ἔσπετο* → γ' εν. πρόσωπο οριστικής αορίστου β' του ρήματος *ἔπομαι* (: ακολουθώ, συνοδεύω)
- *μέλλεν* → Αττ. *ἔμελλεν*
- (*τὸ*) *κῆδος*: ανησυχία, θλίψη, έγνοια

- ἐτεθήπεα → επικός τύπος α' εν. προσώπου οριστικής υπερσυντελικού (με σημασία παρατατικού) του ρήματος τέθηπα (: μένω έκθαμβος, έκπληκτος)
- ἀνήλυθεν → επικός τύπος γ' εν. προσώπου οριστικής αορίστου β' του ρήματος ἀνέρχομαι (: βλασταίνω, αναπτύσσομαι, φυτρώνω)
- (τὸ) δόρυ: κορμός δέντρου, ξύλο
- (ἐκ) γαίης → Αττ. (ἐκ) γαίᾱς
- ἀγαμαι: θαυμάζω
- δείδια = δέδοικα/ δέδια: φοβάμαι
- αἰνῶς: φοβερά, τρομερά (επίρρημα)
- χθιζός, -ή, -όν: χθесινός, -ή, -όν
- φύγον → Αττ. ἔφυγον
- οἶνοψ, -οπος: στο σκούρο χρώμα του κρασιού (λέγεται για τη θάλασσα)
- τόφρα: για τόσο χρόνο (επίρρημα)
- ἐφόρει → γ' εν. πρόσωπο οριστικής παρατατικού του ρήματος φορέω (: μεταφέρω βίαια, με ορμή, παρσύρω)
- κραιπνός, -ή, -όν: ορμητικός, γρήγορος, δυνατός (λέγεται για τον άνεμο)
- κάββαλε → Αττ. κατέβαλε (→ γ' εν. πρόσωπο οριστικής αορίστου β' του ρήματος καταβάλλω [: ρίχνω κάτω])
- τῆδε: εδώ, συνεπώς, έτσι (επίρρημα)
- οἶω = οἶμαι: νομίζω, πιστεύω
- τελέουσι → Αττ. τελοῦσι
- πάροιθεν: α) (για τόπο) μπροστά, ενώπιον κάποιου, β) (για χρόνο) προηγούμενος (επίρρημα)
- ἐλεαίρω: λυπάμαι κάποιον, δείχνω συμπόνια
- μογήσας → ονομαστική ενικού αρσενικού γένους μετοχής αορίστου του ρήματος μογέω (: υποφέρω)
- ἰκόμην → α' εν. πρόσωπο οριστικής αορίστου β' του ρήματος ἰκνέομαι (: έρχομαι, φθάνω)
- (τὸ) ῥάκος: κουρελιασμένο ρούχο, κουρέλι

- ἀμφιβαλέσθαι → απαρέμφατο αορίστου β' του ρήματος ἀμφιβάλλομαι (: περιβάλλομαι, φορώ)
- (τὸ) εἴλυμα, -ατος: κάλυμμα, περιτύλιγμα
- (τὸ) σπείρον: κομμάτι υφάσματος
- ἔχες → Αττ. εἶχες
- δοῖεν → γ' πληθ. πρόσωπο ευκτικής αορίστου β' του ρήματος δίδωμι
- (φρεσί) σῆσι → Αττ. (φρεσί) σαῖς
- μενοινάω: επιθυμώ σφοδρά
- ὀπάσειαν → γ' πληθ. πρόσωπο ευκτικής αορίστου του ρήματος ὀπάζω (: δίνω, προσφέρω, παρέχω)
- ἀρείων, -ων, -ον: καλύτερος, δυνατότερος, πιο έξοχος
- ὁμοφρονέοντε → επικός τύπος ονομαστικής δυϊκού αρσενικού γένους μετοχής ενεστώτα του ρήματος ὁμοφρονέω (ὁμοφρονέοντε νοήμασιν: έχοντας την ίδια γνώμη, με κοινούς στόχους)
- ἔχητον → γ' πρόσωπο δυϊκού αριθμού υποτακτικής ενεστώτα του ρήματος ἔχω
- (τοῖς) δυσμενέεσσι → Αττ. (τοῖς) δυσμενέσι
- (τὸ) χάρμα: χαρά
- (τοῖς) εὐμενέτησι → Αττ. (τοῖς) εὐμενέταις ([ὁ] εὐμενέτης: ειλικρινής φίλος)
- κλύω: αντιλαμβάνομαι, γνωρίζω
- ἀντίον ἦῦδα = ἡμείβετο: απάντησε
- (τῷ) φωτί > (ὁ) φῶς, -τός: ἄνδρας
- ἔοικα: μοιάζω
- (ὁ) ὄλβος, -ον: ευτυχία, αγαθά, ευδαιμονία
- (τοῖς) ἀνθρώποισιν → Αττ. (τοῖς) ἀνθρώποις
- (ὅπως Ζεὺς) ἐθέλησιν → Αττ. (ὅπως Ζεὺς) ἐθέλη
- τετλάμεν → επικός τύπος απαρεμφάτου παρακειμένου του ρήματος τλάω (: ανέχομαι, υπομένω, καρτερώ)
- ἔμπης: παρ' όλα αυτά, ωστόσο
- ἡμετέρην (πόλιν) → Αττ. ἡμετέραν (πόλιν)

- δεινέσθαι → επικός τύπος β' εν. προσώπου οριστικής μέλλοντα του ρήματος δεύομαι (: στερούμαι)
- τεν (ἄλλον) → Αττ. τινός (ἄλλον)
- ἐπέοικε: ταιριάζει, πρέπει, αρμόζει (απρόσωπο ρήμα)
- ταλαπείριος, -ος, -ον: αυτός που έχει υποστεί πολλές δοκιμασίες, έχει υποφέρει πολλά
- ἀντιάσαντα → αιτιατική ενικού αρσενικού γένους μετοχής αορίστου του ρήματος ἀντιάω (: πλησιάζω ως ικέτης, ικετεύω, παρακαλώ)
- μεγαλήτωρ, -ορος: μεγαλόκαρδος, ηρωικός
- (τοῦ) Ἀλκινόοιο → Αττ. (τοῦ) Ἀλκινόου
- κάρτος τε βίη τε → Αττ. κράτος τε βία τε